

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Pocăiții calcă legile țării.

— O importanță decizie a Curții de Casație. — Lucruri cari trebuie cunoscute.

de Dr. Grigorie Gh. Comșa.
Episcopul Aradului.

De nenumărate ori, prin broșuri și articole am arătat factorilor competenți că baptiștii, adventiștii și cei de o pănură cu ei calcă în chipul cel mai flagrant legile țării. Dar se pare că nimeni nu înțelege gravitatea lucrului. Baptiștii sunt pe punctul dn a fi recunoscuți, deși recunoașterea implică respectarea legilor de trecere, de care ei și-au bătut joc și își bat joc în chipul cel mai îndrăzneț! Ei trec la Penticostaliști, cari nici nu se pot întruni dovedind că în adunările baptiste au învățat ne-supunerea către legi.

Baptiștii, adventiștii, provoacă mereu, demonstrează, ațâță lumea împotriva bisericii și statului, dar organele statului nu iau măsuri, ceea ce dovedește că pocăiții pe nedrept se plâng în străinătate. Ei, cari calcă legile, n'au încă omul, care să fi spus străinătății acest adevăr. Noroc că dreptatea tot dreptate rămâne și că justiția română își face datoria. În adevăr sentimentul de înaltă dreptate al Inaltei Curți de Casație ne picură ceva nădejde față de pecinginea sectară. În broșura mea „Noua Călăuză” scrisă asupra sectelor, am arătat că înalta Curte de Casație prin decizia Nr. 902 din 22 Oct. 1926 a declarat că baptiștii nu au personalitate juridică recunoscută, nu pot avea patrimoniu propriu, și că nici chiar organizația baptistă din Arad nu are aceste calități, neputând sta nici în instanță.

Acelaș lucru l-a declarat înalta Curte de Casație și cu privire la adventiști, dar deciziunea aceste o putem publica abia acum,

întrucât nu o aveam, când a apărut Noua Călăuză.

Înainte de a o publica țin să constat că deși organele judiciare cele mai înalte au declarat că nici baptiștii, nici adventiștii nu pot avea patrimoniu, — totuși au averi întabulate pe numele lor, ceea ce e foarte grav. Organele noastre bisericesti, Cucernicii preoți, trebuie deci să se intereseze de situația juridică a adventiștilor și baptiștilor. Mai întâi noi, cei bisericesti purtăm vina, dacă la București și Arad s'au aglomerat averi baptiste iar la București și Dicioșanmartin averi adventiste incomensurabile.

Decizia Nr. 1088 din 11 April 1927 a Inaltei Curți de Casație declară că societatea adventistă „Cuvântul Evangheliei” nu poate avea patrimoniu propriu. Această societate eludează sfidător legile țării, căci neavând scop lucrativ s'a constituit în societate cooperativă spre a evita controlul prevăzut pentru persoanele juridice. E grozav că Tribunalul Ifov în anul 1920 a recunoscut societatea de mai sus ca societate cooperativă fără a ști că prin emblema tribunalului se va face adventism. Dar iată că lucrurile se pun la punct. Societatea din București, cumpără în anul 1924 un imobil în Caransebeș. Judecătoria de ocol de acolo refuză însă înscrierea în cartea funduară, făcând acest lucru și tribunalul din Caransebeș în urma apelului înaintat de societate.

Iată însă că dl. Paulini face apel la Casație, care decide că adventiștii nu pot avea patrimoniu propriu și deci nu pot înscrie pe numele lor averi la cărțile funduare.

Noi ne facem o mare datorie invitând pe această cale pe toți iubitorii de biserică să facă cunoscut aceste deciziuni în cercuri cât mai largi, fiindcă din necunoștință de cauză multe averi s'au întabulat pe baptiști și adven-

tisti, nesocotindu-se legile țării și jurisprudența Curții de Casație. Să lăsăm nepăsarea și să ne gândim în cari orașe își fac bapțiștii centre: Chișinău, București, Arad, iar adventiștii: București și Sânmărtin iar acum trag cu ochii spre Caransebeș.

Lucrul e foarte serios și nu avem cuvinte destule să osândim nepăsarea noastră!! O mână de oameni să-și cumpere în timp de criză financiară imobile și chiar palate în orașele de mai sus!!! Banii și străinii!!!

Urmeze acum decizia Curții de Casație referitoare la adventiști după Revista juridică din Cluj Nr. 46 din 22 Dec. 1927:

Curtea de Casație I. No. 1088 bis din 11 Aprile 1927.

Curtea: Asupra recursului introdus de societatea „Cuvântul Evanghellei”, prin reprezentantul său Petre P. Paulini, contra sentinței No. 1079/2 din 14 Octombrie 1925 a Tribunalului Caransebeș dată ca instanță de apel.

Având în vedere că acest Tribunal a respins apelul făcut de numita societate contra sentinței Judecătoria de ocol Caransebeș ca autoritate de carte funduară No 1836 din 8 Septembrie 1925 și a menținut în totul această sentință, prin care Judecătoria a refuzat să întabuleze dreptul de proprietate dobândit de acea societate asupra unui imobil din Caransebeș pag. No. 1659 top. I. 1770 și 1-2-1771 C. F. vândut ei de către Petre Copăceanu și soția, prin actul de vânzare din 13 August 1924.

Având în vedere că ambele instanțe motivează refuzul lor pe faptul că societatea „Cuvântul Evanghellei” deși înscrisă la Tribunalul comercial Ifov ca o societate cooperativă, însă de fapt din cuprinsul statutelor sale reese că dânsa nu urmărește un scop comercial, dar numai scopuri de propagandă religioasă, în care caz o asemenea asociațiune trebuie să îndeplinească condițiunile cerute pentru existența persoanelor juridice, adică să fie legalmente recunoscute ca atare; că în lipsa unei asemenea recunoașteri numita societate ce nu este o societate comercială, nu are capacitatea de a dobândi imobile.

Având în vedere că este exact în drept că societățile comerciale, de îndată ce au îndeplinit formele cerute de legea comercială, și au fost autorizate de a funcționa prin o încheiere a Tribunalului, dacă conf. art. 138 și 223 cod. com., au capacitatea juridică de a dobândi bunuri patrimoniale și de a le administra.

Că în specie, este adevărat că societatea „Cuvântul Evanghellei” și-a înscris firma la Tribunalul comercial Ifov Secția I-a și prin încheierea (sentința) No. 5/920 a acelei instanțe a fost autorizată de a funcționa — sentință dată și față de mini. terul public.

Că, însă, nu este destul ca o asociațiune care a adoptat forma unei societăți comerciale și a fost au-

torizată de a funcționa, să poată avea capacitatea juridică de a dobândi bunuri, dar trebuie încă ca în mod efectiv activitatea ei să urmărească un scop lucrativ, aceasta fiind condițiunea sub care asociațiunile comerciale dobândesc dela lege personalitatea juridică și sunt recunoscute de Tribunalul comercial.

Considerând că la înscrierea în cartea funduară a dobândirii de imobile, Judecătoria are îndatorirea de a cerceta temeiurile juridice pe baza cărora se face transmisiunea proprietății, cu dreptul de a refuza înscrierea dacă lipsesc aceste temeiuri de drept.

Considerând că la examinarea capacității societății „Cuvântul Evanghellei” de a cumpăra imobilul ce i-se vindea de către Petre Copăceanu și soția sa, Judecătoria a constatat că numita societate nu urmărește decât un scop de propagandă religioasă și nici decum comercial, așa cum în aparență se constituise la București, înregistrându-și firma și obținând autorizarea de a funcționa ca societate cooperativă.

Considerând că această constatare este de sigur de atribuțiunea instanțelor de fond;

Considerând că asociațiunile ce nu urmăresc un scop lucrativ, dar numai unul științific, cultural, religios, ca oricare altul, intră în categoria persoanelor juridice de drept privat, care spre a putea funcționa, și în special pentru a dobândi un patrimoniu propriu, au nevoie de o recunoaștere legală, — care în 1920, la formarea acestei asociațiuni, trebuia să fie acordată prin o lege specială, iar dela promulgarea legii din 27 Februarie 1924, aceste persoane juridice conf. art. 3 și urm. din lege trebuiesc să se supună unor anumite reguli și condițiuni pe cari societatea „Cuvântul Evanghellei” nu le-a îndeplinit nici sub noua lege nici sub cea anterioară.

Că dar, cu toată forma întrebuintată, de societate comercială, ea nu este de fapt decât o asociațiune a cărei existență juridică nu a fost recunoscută, și prin urmare cu drept cuvânt instanțele de fond au refuzat să înscrie în cartea funduară dobândirea imobilului dela Petre Copăceanu și soția sa.

Considerând că nu poate să existe autoritate de lucru judecat, rezultând din sentința No. 5/920 a Tribunalului comercial Ifov Secția I-a deoarece acea sentință constituie o simplă autorizare de a funcționa ca societate cooperativă, așa cum a declarat că este scopul ei, de natură lucrativă: că, dacă din contră, din activitatea ei se constată că în realitate ea nu face nici un negoț, dar numai propagandă religioasă, faptul pentru a atinge acest din urmă scop și a scăpa de controlul la care sunt supuse persoanele juridice, a îmbrăcat forma unei societăți cooperative, această autorizare nu-i conferă capacitatea de persoană juridică, recunoscută și prin urmare nici pe cea de a avea un patrimoniu propriu.

Că de asemenea nu poate fi vorba de violarea art. 7, 22 și 131 din Constituție, deoarece instanțele

de fond nu aduc nici o atingere libertății cultului, pe care membrii acelei societăți îl profesază, dar au făcut o simplă constatare de fapt cum că această asociațiune urmărind scopuri de propagandă religioasă, nu este legalmente constituită și recunoscută ca persoană juridică, și până atunci nu poate dobândi legalmente un patrimoniu.

Că tot atât de neîntemeiat este cel de al treilea motiv de casare, — care atribuie Tribunalului că a făcut o eroare gravă de fapt afirmând că secta advent stă căreia aparțin membrii numitei societăți, n'ar fi fost recunoscută, deoarece Tribunalul nu se ocupă de a ști dacă acea sectă a fost sau nu recunoscută, dar constată că societatea „Cuvântul Evangheliei”, nefiind o societate cu scop lucrativ, cu toată forma comercială ce a îmbrăcat, este o persoană juridică nerecunoscută, dat fiind scopul religios pur ce urmărește deducând de aci că ea nu are capacitate juridică de a avea patrimoniu propriu.

Așa că nu se poate imputa Tribunalului că soluțiunea la care a ajuns ar decurge din eroare gravă de fapt și nici din un exces de putere.

Și, prin urmare, nici unul din motivele de casare nefiind întemeiate, recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive respinge recursul.

† Dr. Sever Barbura

Primul președinte al Tribunalului din Arad Dr. Sever Barbura, nu mai este între cei vii. Ne doare și-l jelim pe răposatul, căci ne-a părăsit pe neașteptate și prea curând, la etatea abia de 49 ani.

A avut sârmanul Dr. Sever Barbura o moarte fulgetoare; s'a păvălit cu o stâncă mare, acest om sobru și de omenie care a întruchipat prototipul magistratului, căruia vecinic îi flutura înaintea ochilor balansa dreptății și adevărului.

Toți oamenii intelectuali și țărani îl stimau ca pe o persoană care făcea dreptate tuturor indivizilor.

Dr. Sever Barbura a trecut în lumea veciniei Luni a doua zi de Crăciun, la oare 4^{1/2}, când sosise la locuința sa dela prânzul dat de P. S. Sa părintele Episcop Grigore, unde luase parte împreună cu alți fruntași ai vieții noastre publice.

Marti corpul defunctului a fost depus în sala mare dela Tribunal, unde s-au părăndat să rostească câte-o rugăciune pentru sufletul său, toții colegii și reprezentanții diferitelor autorități.

Înmormântarea regretatului s'a făcut cu mare jale Miercuri în 28 Decembrie 1927. A asistat un public select și foarte numărös. La vederea celor doi orfani rămași după roposatul, cari n'au nici mamă, toți plângeau.

Prohodul a fost săvârșit de protopopul Aradului Trăian Vățian, protopopul Șriei, Mihai Lucuta, preoții din Arad: A. Popovici, C. Turic, F. Codrean și diaconul V. Guleș.

Panegiricul l'a rostit părintele protopop Vățian. În numele Tribunalului a rostit cuvântul de adio judecătorul Orezan. Adv. Dr. C. Iancu a vorbit în numele baroului advocațional, iar rectorul Academiei Teologice Dr. T. Botiș a vorbit în numele „Astrei” și a Casinei din Arad. Apoi între acordurile cântecelor funebre executate de corul „Armonia” și regretat de toți cei ce l-au cunoscut, corpul neînsuflețit al fostului primpreședinte la Tribunalul din Arad, Dr. Sever Barbura, a fost dus și așezat spre odihnă vecinică în cimitirul de sus.

Bunul Dumnezeu să-l facă părtaș de împărăția cerească, iar orfanilor să le ajute să se facă vrednici de fericiri, și de numele bun al tatălui lor.

Corpul magistraților din Arad ne-a trimis următorul anunț funebral. Cu inima înfrântă de durere anunță încetarea din viață a valorosului și distinsului lor Prim-Președinte și Coleg. Dr. Sever Barbura prim-președinte al Tribunalului Arad decorat cu Ordinul Coroana României în gradul de Ofițer, întâmplată în ziua de 26 Decembrie 1927, ora 5 p. m. în mod subit în al 49-lea an de viață.

Fie i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Arad, la 27 Decembrie 1927.

† Protopopul Dr. Gheorghe Popovici.

Din Lugoj ne-a sosit vestea dureroasă că, protopopul Dr. Gheorghe Popovici a încetat din viață Luni noaptea în 26 Decembrie 1927. Defunctul fusese vreme de 40 ani, un vajnic fruntaș al neamului românesc din Ardeal, și unul dintre cei mai de seamă protopopi ai eparhiei Caransebeșului.

A fost membru al Academiei române și în mai multe sesiuni parlamentare a ocupat scaunul de senator unde a reprezentat cu demnitate Banatul. În era ungurească a fost deputat alături de regretatul Brădiceanu și alți corifei ai vieții noastre naționale. A scris Istoria Banatului, istoria Unirii adevărate defecțiunea unor români la 1700 și a fost un publicist de valoare, colaborând la mai multe ziare și reviste.

Fără protopopul Lugojului nu se făcea nimic cuvântul său era decisiv.

Ne părăsește la etate de 66 ani și după patru decenii de muncă depusă cu sacrificii pentru prosperarea bisericii și neamului românesc.

Vestea despre decedarea protopopului de Lugoj a sosit în Arad la P. S. Sa părintele Episcop Grigorie care îndurerat de pierderea celui dispărut, a delegat la înmormântare pe I. P. C. Sa Arhimandritul P. Morușca și pe P. C. Sa consilierul eparhial Dr. Gh. Ciuhandu.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să așeze sufletul protopopului Dr. Gh. Popovici, în corturile dreptilor

Icoana Maicii Domnului.

Era în primul an al războiului mondial. Inamicul cutrelerasă o mare parte din țară, jefuind, omorând și arzând. În noaptea sfântă de Crăciun în satul N. în care cea mai mare parte a locuitorilor erau coloniști, se auzi strigătul: *vin inamici*. Unii dintre locuitori povesteau scene îngrozitoare, alții căutau să fugă cu ce puteau strânge.

Noaptea sfântă se pogorâse. Luna cu razele ei blânde lumina o colibă mai retrasă. În colibă o bătrână bolnavă zăcea pe un așternut și se vâită, având lângă ea o nepoțică de vr'o 15 ani, o copilă sprintenă și sănătoasă, care încuraja pe biata bătrână.

Tatăl copilei intrase în armată încă de la începutul războiului, iar mama ei se odihnea de mult în pământ.

„O, Maria, copila mea, ca ne vom face noi?” oftă bătrâna. „Nu avem hrană nu avem bani și inamicii sunt aproape! Ce groaznic război! Unde este în noaptea aceasta sfântă de Crăciun pacea pe pământ?”

„Dumnezeu și sfânta Fecioară cu Fiul ei unul născut ne vor apăra!” zise cu tărie fetița

„Copilă, copilă,” suspină bătrâna, „eu am suferit multe mizerii și nedreptăți în viața mea, eu nu mai cred în nimic.”

„Privește la scumpa noastră Fecioară”, o consolă Maria și întoarse cu blândețe capul bătrânei spre perețele, unde atârna, icoana Maicii sfinte cu Fiul în brațe. De pe fața Sfintei se revărsa o iubire dulce, încât privitorul era îndemnat spre evlavie.

Icoana trebuie să fie fost foarte veche, deoarece era o moștenire a acestei familii.

„Bunico, dacă noi vom crede cu tărie, nu ni se va întâmpla nimic”, zise Maria, „crede numai, căci icoana sfântă ne va apăra!”

„O copilă! Cum ne poate apăra un chip mort?”

„Nu este numai chipul singur, Bunico, ci puterea cerului planează asupra ei!”

„Copilă”, zise bătrâna, „se vede că tatăl tău a vrut oarecând să se facă preot, Dumnezeu să-l apere în război.”

„Vezi, Bunico, că totuși crezi”, strigă Maria înveselită.

„Dar nu într'o icoană”, murmură bătrâna.

„Și totuși ne va ajuta”, zise fetița stăruitor. Dacă noi credem cu toată puterea, atunci inamicul puternic nu ne va putea face nimic. El nu va putea trece pragul nostru, lasă-te numai în grija mea, Bunico.”

Maria căută prin prejur și după ce găsi ce căuta, deschise ușa, eși afară și bătu un colu. Pe urmă cu mare osteneală luă icoana de pe perete, o sărută, o trăsă afară și o atârna pe ușa. Apoi, pe când bătrâna clăta din cap, luă lampa, o umplu cu uleiul, ce-l mai avea în colibă, o aprinsă și repede o așeză pe pragul colibei, foarte aproape de icoana sfintei Fecioare. Apoi în hisă ușa pe dinlăuntru și privi dela fereastră încă odată opera sa.

Noaptea era foarte liniștită și senină Zăpada în depărtare era de un luci albastru, numai în apropierea lămpii era ca aurită. Chipul sfintei Fecioare strălucea ca o lumină supraterestră. Maria închisă încet fereastra și privi spre cerul înstelat, carele i-se părca ca un pom de Crăciun fără sfârșit.

„Vezi, Bunico, acum suntem sigure de orice primejdie. Credința tare le va schimba pe toate.

Dormi liniștită! Așteaptă că-ți cânt să adormi,” zise copila și se culcă lângă bătrână, începând să cânte:

„Dormi, suflete, dormi,

Uită frica și chinul,

Dumnezeu privește 'n jos din cer

Și schimbă suferința lumii”

Copila adormi cântând. Bătrâna însă nu închise ochii, ci asculta cu frică orice șgomot. În curând auzi călăreți alergând și glasuri de oameni aspri și grosolani, cari se apropiau. Deodată pocni o pușcătură și lovi tocmai în ușa. Afară se auză murmur înăbușit. Tremurând și dibuind se aruncă bătrâna încoace și încolo. Mâinile i-se împreună ca pentru rugăciune. Dar minunat, deși îndoiala alunga încă credința din inima ei, murmurul de afară se prefăcu repede într'un cântec religios, carele încet încet se pierdu în depărtare și se făcu t cere. Atunci isvorî un val cald în inima bătrânei și ea sărută în cet și cu blândețe copila adorată.

Ce s'a petrecut afară?

O trupă de inamici umbla jefuind prin sat și furaseră darurile de Crăciun. Ajungând și la coliba singuratică, atrași de lumina lămpii, ei căutară intrarea colibei, dar nu o găsiră. Conducătorul trupei însă văzu chipul Maicii Domnului iluminat și el rămase ca împletit locului. Fără de veste se auzi o împușcătură, venind dela trupa de călăreți, care năvălea. Glonțul lovi icoana și trecu prin pieptul Fecioarei. Atunci comandantul trupei comandă oprire, dădu câteva ordine aspre și soldații se deteră jos de pe cai. Deodată un soldat strigă: „Fecioara plânge.”

Nu se știe dacă erau picături din ceară de pe icoană, topită de căldura lămpii, sau ce putea să fie. În tot cazul se desprindea ceva de pe obrajii Fecioarei ca niște perle ca și când Fecioara ar plânge asupra atâtor dureri aduse de război peste capul oamenilor. Soldații căzură în genunchi și murmurau rugăciuni. Conducătorul trupei scoase de pe deget un inel prețios și-l depune ca dar la icoană. Soldații voră să-l urmeze și dacă nu a depus fiecare un lucru de valoare, totuși căutau să jefiească ceva din al lor: carne, mere, nuci, câte o iconiță sau câte un ban de argint. Fiecare credea că în fața icoanei făcătoare de minuni a Fecioarei prin oarecare jertfă își va obține o soartă mai fericită. Și îndată ca și când noaptea sfântă ar fi căpătat glas, — se înălța un cântec sărbătorec. Soldații se retrăgeau pe caii lor între sunetele unui cântec evlavios.

Bătrâna din colibă ascultă plină de frică zgomotul. Pe urmă adormi și ea. Putea să fie ora opt când se auziră pocnituri violente de pușcă în apropiere, încât Maria se deșteptă. Copilița se frecă la ochi și privi în beznă, după cum îi era obiceiul, spre părete, unde atârna icoana sfântă. Văzând păretele gol, își aduse aminte de cele petrecute. Crezând pe bunica adormită, se ridică binisor, luă șalul și deschisă ușa. O, ce daruri scumpe de Crăciun zări fetița pe zăpada alabă. Exclamă mirată și strânse darurile, a căror proveniență nu o știa sau nu o presimțea. Le depuse toate pe plapoma bunicii. „Bunico,” strigă ea, „privește cu ce ne-a dăruit icoana sfântă peste noapte“.

Bătrâna părea că visează, dar simțind aerul rece de afară, știă că nu doarme. Nepoțica tocmai aduse chipul Mariei și pe când îl săruta cu mulțumire strigă: „Sfânta Fecioară este rănită, un glonț i-a trecut prin piept!“ După ce Maria aduse și lampa se auziră trecând soldați de ai noștri, cari strigau cu bucurie: „Am învins pe inamici!“ Bunica auzind acestea strânse pe nepoțica la piept, vărsă lacrimi calde și strigă: „Cred iarăși, cred iarăși!“

Tradus de M. Zaharia

Vizita P. S. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa la Pîl și sfințirea bisericii din Socodor.

La orele 3 trecem la Pîl.

Preoții Ioan Jurca și Alexandru Muntean îmbrăcați în ornate, întimpină pe Pr. Sf. Sa în ușa sf. biserici. Biserica ticșită de popor. Se oficiază serviciul religios, după care pâr. Ioan Jurca raportează despre starea parohiei care numără 1846 suflete cu 367 familii, dintre cari 27 sunt concubini.

Viața religioasă morală a credincioșilor e satisfăcătoare. Un sat de oameni blânzi, pacinici și cu frica lui Dumnezeu.

Starea materială încă e mulțumitoare mai ales dela executarea Reformei agrare încoace.

Sfârșind preotul cu raportul său, — Pr. Sf. Sa predică cu cunoscuta-i elocvență despre necesitatea de a ne îngriji de trebuințele sufletești, care a impresionat adânc poporul.

Servește spre lauda credincioșilor din Pîl, ca atât serviciul divin cât și frumoasa predică a Pr. Sf. Sale a ascultat-o cu o atențiune încordată și în completă liniște, lipsă de orice șgomot.

Serviciul divin se încheie cu citirea frumoasei rugăciuni despre iertarea păcatelor.

După serviciul divin Pr. Sf. Sa distinge cu înalta sa vizită pe preoții Ioan Jurca și Alexandru Muntean.

Pîlul, întocmai ca și Vârșandul e o comună curată, bine organizată cu un popor treaz, sirguincios bine situat.

De aici trecem la Socodor, unde sosim la orele 6.

După serviciul de seara prescris la sfințirea de biserică, — la cină suntem oaspeții părintelui Petru Marșeu.

Serviciul sfințirii bisericii se începe Duminică în 11 Decembre la orele 8.30 cu sfințirea apei. Pr. Sf. Sa e condus la sf. biserică în procesiune de protopropii: Mihail Păcățian, Dimitrie Muscan, Mihail Lucața, Dr. Dimitrie Barbu, de preoții: Gherghe Turic Aurel Papp, Dimitrie Popa, Petru Marșeu, Moise Popovici, Teodor Lăucăța, Petru Brad; Diaconii Ignatie Raica și Remus Giurgiu fiind de față aproape toată comuna, cu mic cu mare, bărbați, femei. Biserica s'a dovedit a fi de astadată nîncăpătoare pentru marea mulțime a credincioșilor, cari au grăbit să participe la marea praznic al sfințirii bisericii, cu dor așteptat.

Serviciul divin se face cu un fast impunător. Invățătorul Ioan Caba excelează cu corul său bărbătesc care dispune de voci puternice.

În asistență am remarcat pe domni: Dr. Romul Bejan pretor, Valer Popovici prefectul poliției din Lugoj, Boariu revizor școlar, Ioan Petrescu notar cu doamna, Iulian Pağubă director școlar, cu doamna Iosif Ivan învățător, cu doamna, Grigorie Popa șef contabil la moșia Statului din Arad-Ciaba, cu doamna Constantin Popa consilier cultural Arad, Dr. Coriolan Ramonțan judecător la Tribunalul din Arad, cu doamna, Gherasin Faur, șeful gărlii din loc, ziaristii Popescu și Mehedințian din Arad, Gavril Nădăban notar în Pîl cu doamna, Traugott Fromm cu doamna și Tiberiu Marșeu.

În cursul sf. Liturghii, diaconul Remus Giurgiu a fost hirotonit întru presbiter duhovnic.

Le Priceasnă pâr. Petru Marșeu prezintă raportul informativ despre situația parohiei. Sf. Sa ne spune că credincioșii din Socodor trăesc astăz clipe de bucurie și fericire, că Pr. Sf. Sa ascultând glasul lor de chemare na cruțat nici o osteneală, ci ca un

Arhiepiscopul bun a alergat la fiii săi sufletești să se bucure împreună cu ei și împreună să aducă laudă și mare lui Dumnezeu pentru multele binefaceri.

Comuna bisericească Socodor are 4625 suflete ortodoxe române cu 830 numere de case. Biserica a fost zidită în anul 1763. Renovarea radicală de acum a făcut cheltuindu-se 550 000 Lei.

Numărul căsnicilor cu binecuvântare bisericească este de 1130, fără binecuvântare bisericească 80 căsnicii și 119 concubini.

Indiferentismul în cererea binecuvântării bisericicești asupra căsătoriei se observează mai cu seamă la pătura mai săracă a credincioșilor.

Biserica se susține din averea proprie, care face 57 jugăre cad. pământ arător și 40 acții la institutul „Victoria” din Arad.

Sunt în comună 25 familii baptiste cu 109 membrii și 9 familii adventiste cu 41 membrii. Mai bine de 10 ani însă trecerea la sectari, cu toată propaganda intențată, stagnează.

Sub raport cultural, credincioșii și tineretul își primește educația religioasă morală prin societatea „Tinerimea sf. Gheorghe” care sub conducerea preoților. în sala casei culturale ține conferințe de conținut religios moral. Scoate în relief și concursul corului vocal de sub conducerea învățătorului Ioan Caba.

Mare binefacere s'a revărsat asupra credincioșilor prin executarea Reformei agrare, întrucât aproape 1000 credincioși au fost împărțiți de lotul tip de pământ.

În comuna Socodor sunt vre-o 90 familii ungurești de religie rom. catolică, cu cari Românii trăesc în perfectă armonie.

Părintele își încheie raportul mulțumind Preasf. Sale pentru ostăneala și devotamentul apostolesc cu care a grăbit să împlinească dorința credincioșilor de a-i cerceta, și a le sfinți biserica, urând Pr. Sf. Sale mulți fericiți ani spre binele bisericii și mândria clerului și poporului. Ultimile cuvinte ale părintelui sunt acoperite de ovațiunile poporului.

În sfârșit Pr. Sf. Sa ține o clasică predică combătând cu puternice argumente din viața de toate zilele vițiile înrădăcinate în popor și talmăcind chemarea bisericii, care este mântuirea sufletelor.

După încheierea serviciului divin s'au distribuit mai multe broșuri din biblioteca creștinului ortodox și iconițe sfinte.

La orele 1.30 Pr. Sf. Sa primește omagiile clerului și poporului.

Mai întâiu s'a prezentat preoțimea noastră, care prin grațul distinsului protopop Dr. Dimitrie Barbu, a asigurat pe Pr. Sf. Sa despre dragostea nețârmurită ce i-o păstrează clerul scoțind în relief profunda impresiune ce a făcut asupra tuturor predica de astăzi. Preotul rom. catolic, Balazs dorește Pr. Sf. Sale să poată îndeplini în viață multe misiuni apostolice, ca cea de astăzi. Revizorul școlar, Dim. Boarm asigurat

pe Pr. Sf. Sa despre colaborarea școlii cu biserica; iar consiliul parohial exprimă omagiile sale de recunoștință.

La ora 2 p. m. a fost o masă intimă la locuința părintelui P. Marșieu cu bucate de post.

P. S. Sa toastează pentru M. Regele. Protopopul Dr. D. Barbu pentru P. S. Sa. P rimpretorele asigură biserica de concursul Administrație. Preotul A Papp pentru protopopul Dr. D. Barbu, pentru suita Episcopului și pentru preoții slujitori. Revizorul școlar, D. Boaru pentru preoțime. Preotul Gheorghe Turic pentru preoțimea locală. Preotul Dimitrie Papa pentru primpretorul Dr. Romul Bejan. Directorul școlar Iullu Pagubă pentru P. S. Sa. Ziaristul Mehedintean pentru stăpânul casei preotul Petru Marșieu. Preotul Aurel Papp pentru învățători. În sfârșit preotul Petru Marșieu mulțumește P. S. Sale, suitei Episcopului, oaspeților, corpului didactic și tuturor cari prin prezența lor au ridicat fastul zilei de astăzi.

La orele 5, P. S. Sa însoțit de preotul Petru Marșieu distinge cu înalta sa vizită, pe preoți, învățători, intelectuali și pe mai mulți țărani, bogați, și săraci din localitate.

La orele 7.40 sosim la chișineu-Criș. La dorința părintelui protopop Dr. Dimitrie Barbu și a distinselor sale familii, ne oprim la Chișineu. Părintele protopop a dat o masă intimă în onoarea P. S. Sale la care au fost invitați și alți intelectuali. Noaptea P. S. Sa a fost găzduit la părintele protopop.

Luni dimineața la orele 8.20 P. S. Sa sa întors la reședință cu membrii suitei.

În anul 1927 nu se vor mai sfinți biserici și nici vizitații canonice nu se vor mai face.

De aceea credem că e bine să constatăm aici că P. S. Sa, în curs de 2½ ani, de când conduce cu mult zel apostolesc destinele Eparhiei Aradului, a sfințit până acum 35 biserici și a vizitat 167 parohii, — am putea zice o muncă supra omenească, — predicând învățăturile M. Hristos, și iubirea de neam spre mângăierea poporului. Ovațiunile entuziaste cu cari P. S. Sa a fost întâmpinat pretutindeni, ne arată în mod evident, că poporul e bun și primește cu bucurie învățăturile folositoare și le urmează.

Munca neobosită a P. S. Sale servească de pildă clerului și poporului, cum trebuie să-și facă datoria fiecare către biserică și neam!

Predică la Botezul Domnului.

„Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumbel și viind peste el.”

Iubiți Creștini!

Sunetul clopotelor ce cu greu străbate prin ceața geroasă a dimineții, clopoțetul necontenit a copiilor în frigurați ce-și grăbesc pașii pe zăpada scârțitoare spre Sf. Biserică — ne vestesc mare bucurie a zilei

de astăzi. Sufletul nostru este cuprins de o fericire, căci ne simțim bine, când cu ajutorul lui Dumnezeu ne vedem iarăși și în anul acesta prăsnuind sărbătoarea Bobotezei. Bucurie mare ne procură sfințitul caselor — cuibul fericirii adevăratului creștin — săvârșit fără preț de preotul-păstor de suflete în cursul zilei de ieri. Și'n urmă cea mai mare mângalere sufletească ne fac copiii noștri a-căror obraji veseli oglindesc senitate, bunătate și mulțumirea lor sufletească — rodul zilei de astăzi „De nu veți fi ca pruncii nu veți intra întru împărăția Tatălui meu.“

În felul aceasta renouați trupește și sufletește, iată ne-am adunat în sf. noastră Biserică, ca în rugăciunii de laudă și de mulțumită lui Dumnezeu să prăsnuim acesta sf. sărbătoare, care este una din cele 12 sărbători mari ale anului bisericesc.

Bucuria sufletului nostru va crește de mii de ori îndată ce vom cunoaște adâncul acestei minuni, care a avut un rol hotărîtor în viața creștinismului. Pentru a putea pătrunde câtuși de puțin în ființa minunii, vom recurge la ajutorul sf. Scripturi, care ne va mulțumi întru toate așteptările noastre, cerându-ni-să ca în mod binevoitor să ne deschidem inimile și să primim cu căldură creștinească învățăturile Sale, iar pentru mântuirea sufletească a noastră trebuie ca acelea învățuri să le punem și în aplicare, căci „credința fără faptă moartă este.“

Iubiților Creștini! Inchipuiți-vă râul Iordanului, care a avut norocirea să-și verse apa sa pe creștetul Stăpânului. Inchipuiți-l în frumuseța lui naturală, cu cursul său lin, împrejmuit cu tufe desmerdate în bătaia razelor de soare. Imprejmua celui râu minunat își avea Ioan Botezătorul terenul activității Sale. Aici binevestia el gătirea sufletească, căci se apropie întemeierea împărăției mesianice pe pământ. Mulțimea multă de popor era în jurul Inaintemergătorului, ascultându-i învățătură și mulți credeau și crezând se botezau în apa Iordanului.

În momentul făgăduit pentru începerea lucrării dumnezești pe pământ, iată se apropie de râu blândul Izus, ca providiența divină să-l arate lumii, că Acesta este, care are misiunea de a mântui lumea de păcate... În lume era și lumea prin trântul s'a făcut dar lumea nu l-a cunoscut. Nimeni din popor nu-l știa, numai Ioan, căruia i-se descoperi și de aceea când îl vede exclamă cuvintele „Iată vine mielului Dumnezeu celce ridică păcatul lumii.“ Blandul Isus se pogorâră'n apă și îndată se deschid cerurile — închise prin păcatul omului celui dintâi — și împreună se bucură ceriul cu pământul, căci „Dumnezeu s'a pogorît în corp.“ Mii de cete îngerești saltă în jurul tronului dumnezeesc, Herovimii și Serafimii strigă în mărirea dumnezeescu. necuprinsă de mintea omenească: „Sfânt, Sfânt, Sfânt e Domnul Savaot plin e ceriul și pământul de mărirea Sa.“ Din aceea mărirea divină, iată „duhul adevărului, duhul înțelep-

ciuni, duhul temerii de Dumnezeu,“ luând chipul și zborul porumbelului se lasă'n jos se așază'n cet pe capul Domnului — sigilul profețiilor care-l arată în fața lumii că acesta este Fiul unul născut din Tatăl Dumnezeu adevărat, trimis în lume cu misiune naltă și sfântă de a ridica lumea din păcat. Dumnezeu Tatăl întregește descoperirea recunoscându-l de Fiul a-l său adevărat „Acesta este Fiul meu cel iubit pre acesta să-l ascultați.“ Din momentul acestei arătări și recunoașteri de Dzeu Tatăl de al Său își începe Isus Cristos marea Sa chemare: întemeierea împărăției Sale mesianice . . .

Cugetându-ne nepreocupați la îndurarea și bunătatea lui Dumnezeu, apoi gândindu-ne și la inferioritatea și neputința omenească în astfel de momente de sinceră examinare a celor din launtru ale noastre vrând ne vrând cădem înghenunchii în fața Providenței exclamând: „Bun ești Doamne și îndurat față de făpturile tale.“

Aceasta minune mare, iubiților creștini s'a săvârșit în apă, pentru că și firea apelor avea trebuință să fie sfințită ca să fie accesibilă pentru botezul nou rânduit de Mânt. de nu se va naște cineva din apă și din duh nu va putea intra întru împărăția lui Dzeu.

Aceasta este adevărata învățătură a Bisericii noastre ort. și ori care alta. este falsă și înșelătoare.

Mulți sunt, cari interpretează greșit aceasta învățătură, căci trebuie să se îplinească cuvintele Mânt. „Că smintelele trebuie să vină, dar vai omului acelula prin cere vine sminteala“, apoi Apt. Petru în epist. II solor zice: „sunt unele lucruri cu anevoie de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc ca și pe celelalte scripturi spre a lor pierzare.“

Iubiților Creștini! Cunoscând înțelesul și învățătura adevărată ce ni-o indică sărbătoarea de astăzi, să ne întorcem sufletul nostru spre acel Isus, cari de bunăvoie și-au luat misiunea grea de-a împăca lumea cu Dumnezeu, rugându-l să întărească inimile noastre întru adevărata Sa învățătură, dându-ne ca în veci să fim călăuziți și luminați de acel Sf. Duh cari s'a pogorît astăzi asupra capului Său, cu duhul înțelepciuni, duhul înțelegerii al temerii de Dumnezeu.“ Amin.

Arad, 1928.

Cornel Mureșan,
preot ort. rom.

Congresul asociației medicilor în Arad.

Duminecă în 18 Decembrie s'a deschis la Arad congresul științific al „Asociației medicilor“.

D. profesor Gheorghiu a fost ales președinte al congresului.

P. S. Sa Episcopul Dr. Grigorie G. Comșa a rostit o alocuție înflăcărată făcând asemănare între chemarea preoțimel și a medicilor, cari chemări se întâlnesc

într'un punct comun. Aceasta cuvântare a apărut în numărul de Crăciun al revistei noastre.

D. profesor *Nicolau* și-a dezvoltat raportul asupra tratamentului abortiv al sifilisului.

D. prof. *Titu Ganea* face o comunicare asupra paralizii infantile. Arată că boala se cunoaște încă dela 1841. Descrie modul de propagare al maladiei și diferitele ei faze. Spune că boala a existat și în alte țări de exemplu în Germania, Anglia și Ungaria, dar nicăeri opinia publică nu s'a alarmat ca la noi. Vorbește despre tratamentul boalei și despre măsurile de preîntâmpinare.

În ședința de după amiază d. dr. *Trifu* a făcut un raport asupra tratamentului blenoragiei.

D. profesor *Ionescu* face o comunicare asupra noilor cercetări cu privire la nervii cardiaci.

D. docent *Axente Iancu* vorbește despre paraliza infantilă spunând că la azilul de copii din Cluj boala este în stare endemică. A observat acolo că din punct de vedere al colectivității, paraliza este mai puțin periculoasă decât pojarul, tusea convulsivă și varioala. Din 32 copii s'au îmbolnăvit numai 4 sugaci.

D. prof. *Ionescu* arată cum trebuie dusă lupta contra tuberculozei. Legea noastră este bună dar statul nu o aplică. Arată cu cifre statistice ce procent de tuberculoși avem și cât de neînsemnate sunt sumele date de ministerul sănătății pentru combaterea acestei boli.

Seara s'a dat un festival artistic în cinstea congreseștilor. A urmat apoi un banchet la care au luat cuvântul numeroșii medici.

D. dr. *Dimitrie Ionescu* răspunzând d-lui dr. *Voss* decanul medicilor arădani, a făcut apel la înfrățirea româno-maghiară.

Ziua II-a

În ziua a doua au continuat comunicările. Au vorbit d-nii d-ri. *Poenaru-Căplescu* docent *Pop, Costa, Găldăi, Ion Matei și Rudică*.

D. dr. *Munteanu* a făcut un raport asupra sifilisului în armată. Au mai vorbit d-nii d-ri. *Cristof, Marius Georgescu, Albu, Radu și Copăceanu*.

D. dr. *Cucu Vasile* din Arad, citește o statistică asupra mișcării populației în acel oraș pe ultimii zece anii. Mai fac apoi comunicări d-nii d-ri *Alexandrescu Derska, Sabin Manuilă, Căndea, Nemoianu, Corcan, Gabor, Popovici și Rusu*.

Terminându-se comunicările, d. prof. *Gheorghiu* mulțumește participanților și declară congresul închis.

Seara medicii arădani au dat un banchet în cinstea d-lui profesor *Gheorghiu*.

Prăznuirea Crăciunului în Arad.

Nașterea Mântuitorului Cristos, este cel mai sublim praznic creștinesc, și este sărbătorit cu multă evlavie și de săraci și de bogați. Toți deopotrivă au înalțat rugăciuni la Părintele ceresc, care în bunătatea

și dragostea sa pentru oameni, a trimis pe pământ pe unicul Său Fiu, care prin cuvânt și faptă prin însăși jertfa vieții Sale ne-a ridicat din nolanul întunerecului și ne-a făcut cunoscut pe Dumnezeu.

Prin faptele și rugăciunile noastre am ajutat pe săraci am mângâiat pe bolnavi, pe orfanii și pe cei neputincioși. Încă în ajunul marelui praznic preoții noștri din Arad au alergat pe la diferitele instituții de caritate sanitare, corective și azile, ca să ducă celor năpăstuiți, mângâere sufletească și trupească. În toate locurile s-a efectuit înăugurarea pomului de Crăciun, îmbinat cu ajutoare și molostenii.

La spitalul județean înăugurarea pomului de Crăciun s-a făcut în capela spitalului, prin preotul *S. Stana*. Biserica de aici destul de încăpătoare era frumos luminată și împodobită. În mijlocul ei era așezat un prea frumos pom de Crăciun încărcat cu multe bunătăți. Precis la oarele 5 sosit la biserică dl inspector sanitar *Spiru*, urmat de șeful său de serviciu *Chiray* și de toți medicii spitalului sub conducerea dlui director *I. Moldovan* și administratorului *Mircea*. Biserica era plină de bolnavi. Părintele *S. Stana* a oficiat un serviciu divin și a ținut o cuvântare despre foloasele aduse nouă de Nașterea lui Cristos. Dorind la urmă spor la muncă conducătorilor institutelor sanitare și însănătoșare bolnavilor. La fine elevele institutului obstetric au intonat frumos colindele: O ce veste și Trei păstori. Iar fiecare bolnav a primit din coșurile așezate în jurul pomului de Crăciun, cozonaci, prăjituri și nuci. Apoi preotul, urmat de dl inspector sanitar, corpul medical și colindatoarele au cercetat toate secțiile unde zăceau bolnavi în pat. Prin hărnicia și râvna dlui director *Moldovan* dlui administrator și surorilor călugărițe au fost aranjați încă 7 pomi de Crăciun. Au fost scene sfâșietoare de inimi când părintele confesor îmbrăcat în ornate sfinte și cu crucea în mână a cercetat pe fie care bolnav la patul său, mângâindu-i și dăruindu-le cărți pentru cetit. Toți bolnavii plângeau.

La orele 6 și jumătate s-a efectuit același lucru la spitalul de copii, unde dl director *Radu*, însoțit de medic *Cătineanu* și administratorul acestui spital, s-au îngrijit ca micilor copilași să li-se procure clipe senine. Și aici au fost înăugurați 4 pomi de Crăciun încărcăți de toate bunătățile. Ținem să relevăm aici darurile crucei roșii: cozonaci, ciorapi, batiste și alte lucruri trimise de dna prezidentă *Dr. Maria Botiș*.

În ziua de Crăciun s-au oficiat serviciile divine: În catedrală, la penitenciar prin prof. *Dr. Gheorghe Popovici*, la spital prin preotul spitalelor, în Micalaca nouă prin arhivarul consistorial *Cornel Mureșan*.

Serviciul divin în catedrală a fost pontificat de *P. S. Sa* Episcopul nostru *Dr. Grigorie Comșa* asistat de protopopii: *M. Păcățian*, cons. ref. *Dr. T. Botiș*, rectorul Acad. Teologice *T. Vățian*, protopopul Aradului *D. Muscan*, cons. ref. *V. Oiaru*, ref. cons.

preoții A. Popovici, C. Lazar, C. Turic, N. Bâru, F. Codreanu și diaconi V. Gules și Raica. Răspunsurile liturgice le-a cântat în mod armonios, corul mixt „Armonia”. La priceasă P. S. Sa părintele Episcop a rostit o predică edificatoare, care a fost savurată de marele public — care abia încăpea în catedrală — cu multă sete.

A doua zi de Crăciun a pontificat părintele Alexa Popovici asistat de părinții preoți C. Turic și F. Codreanu. La finele serviciului divin părintele Popovici a rostit o predică plină de învățături creștine.

Tot a doua zi de Crăciun P. S. Sa părintele Episcop Grigorie au dat masă la care a fost invitați dnii: V. Goldiș ministru, General Ioanovici, prefectul Georgescu, președintele Tribunalului Dr. S. Barbură, directorul Dr. M. Mărcuș, primarul Dr. Ștefan Anghel subprefectul Lazar, avocații: Dr. I. Ispravnic, Dr. C. Iancu, Dr. I. Marșeu, Dr. Borneas, rectorul acad. teol. Dr. Botiș, protopopul T. Vățian, dir. liceului Moisés Nicoară, A. Crșan, profesorul acad. teol. Dr. Gh. Popovici, asesorii consistoriali: M. Păcățian, Dr. Gh. Ciuhandu, D. Muscan, Aurel Călnicean și S. Stana

Spicuri din pastoralele arhieresti de Crăciun.

La sărbătorile Nașterii Domnului I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului și P. P. S. S. L. Lor Episcopii de legea românească din Ardeal au trimis credincioșilor pastorale, pline de învățături creștinești. După cât ne permite spațiul, dăm și noi unele părți din aceste poezii frumoase.

Înainte de toate prin credința sa dator este să mărturisească tot creștinul drept măritor pe Hristos Domnul. Aceasta însemnează să creadă din adâncul inimii sale în Hristos ca unul născut Fiu al lui Dumnezeu în Dumnezeu în sfîștenia Lui, în cuvântul Lui, în evanghelia Lui, în tainele pe care El ni le-a lăsat, în biserica care este trupul Lui, să creadă așa cum El a învățat pe sfinții săi învățăcei și apostoli și pe cum dela aceștia biserica noastră dreptmăritoare a primit învățătura cea sfântă și mântuitoare ca să o vestească până la sfârșitul veacurilor la toată făptura. Și nici o îndoielă să nu se furișeze în inima ta și să nu-ți pleci urechile tale spre trușăsele învățături ale veacului acestuia, nici să ascuți ademenirile sectarilor cari ca niște lupi în piele de oaie vreau să pătrundă în staulul lui Hristos, să învrăjbească turma și să o abată dela pășunea cea hrănitoare spre viața de veci. Ci vol, iubii mei, pecetea lui Hristos să o purtați întreagă în sufletele Voastre și chipul învățăturilor Lui să strălucească neîntinată în credințele Voastre.

Și din această prisosință a inimilor și a credințelor Voastre să grăiască gurile Voastre cuvânt curat de mărturisire a lui Hristos în auzul tuturor Cuvânt de înțelepciune, cuvânt de evlavie, cuvânt de iubire,

cuvânt de dreptate, cuvânt de care să se bucure și pe care să l binecuvinteze Hristos Domnul. Să înceteze și să amuțească de pe buzele Voastre cuvintele de hulă și de învrăjbi, cuvintele de pizmă și de răutate sudalmele și toate vorbele necurate, căci — cum zice Domnul: „*Pentru tot cuvântul deșert care vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dânsul în ziua judecării. Că din cuvintele ta'e te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi*” (Mat. 12, 36—37). Ca pânea cea bună să fie cuvintele Voastre o hrană de împărțit tuturor aceloră cari le vor auzi. Iar dela cuvintele cele rele să Vă întoarceți urechile și să nu le dați ascultare.

În sfârșit cu deosebire *prin fapte* cuvîne-se se mărturisească creștinul cel dreptmăritor pe Hristos Domnul. Pe cum a trebuit ca cuvântul cel vecinic al lui Dumnezeu la „plinirea vremii” să se *întrupeze*, ca să săvârșească mântuirea oamenilor, tot așa trebuie ca și credința creștinească și vorbele cari o tâlmăcesc să se *întrupeze în fapte*, să nu rămână ascunsă, nici să răsune în văzduh, ci să capete ființă arătată și văzută de toată lumea. A mărturisi pe Hristos cu fapta însemnează ca tot ceace faci tu zi de zi și ceas de ceas, toate faptele tale ca tată, ca mamă, ca soră, ca frate, ca vecin, ca om între semenii tăi din sat, ca plugar, ca meseraș, ca neguțător, ca primar, ca învățător, mai ales ca preot, ca judecător, ca slujbaș în administrație dela cel din urmă până la ministru, ca ca slujitor al lui Dumnezeu și păstor duhovnicesc al bisericii sale, toate faptele tale, ori cine ai fi și ori care ar fi locul ce-l ocupi în această viață, să fie izvorâte din credință și din dragoste către Hristos, să poarte în ele pecetea lui Hristos, să fie ca niște mărturii smulse din sufletul tău creștinesc și mergând dela om la om să vorbească despre Hristos. Și și ce zice apostolul Iacob: „*Ce folos este frații mei de ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Au poate credința să-l mântuiască pe dânsul? Că de va fi frațele sau sora golă și lipsită de hrana cea de toate zilele și va zice lor cineva dintre voi: mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați, și nu le-ar da lor cele de trebă trupului, ce folos ar fi Așa? și credința dacă nu are fapte, moartă este singură*”, iar Domnul adăogă: „*Cela ce are poruncile mele și le păzește pe ele, acela este care mă iubește de mine*” (Ioan 14, 21).

A mărturisi pe Hristos și cu credința și cu vorba și cu fapta însemnează ca „*teată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm*”, ca pe o slujbă închinată Lui, ca pe un prinos de mulțumită Aceluia care ne-a dat-o. O, cum va spori bucuria și pacea și mulțumirea și buna înțelegere și dragostea frățească dintre oameni! Și cum s'ar bucura Hristos Mântuitorul de fiecare creștin, de fiecare fiu al Său pe care l-ar putea mărturisi înaintea Tatălui din ceruri, după cuvântul Său: „*Tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l voi și eu pe el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri*”.

(Din pastorala I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae).

II

... Sfinte Doamne, dă buze'or mele tărle și glasului meu răsuneț, ca să vestească pacea și bunăvoirea între oameni!

Țara noastră, în timpul din urmă, a trecut prin mari zguduri Dumnezeu a chemat la Sine pe cei doi făuritori ai României Mari: pe marele rege Ferdinand I și pe credinciosul său sfetnic Ion I. C. Brătianu, ca să-i odhnească în pace după o viață plină de jertfe mari aduse de ei pe altarul întregirii neamului românesc. Și-a închis ochii de vecl bunul rege cu rugăciunea păcii pe buze: „Fac apel“ — zice El în cuvântul de despărțire de Țara și poporul Său — „la toți bunii și cinstiții cetățeni ai Țării, să ajute din toate puterile lor, ca să se înlesnească liniștita propășire a Statului“. Așa s'a despărțit de noi Părintele Patriei cu rugămintea ca noi toți cetățenii să lucrăm împreună pentru viața pașnică a Țării. Ce s'ar alege de om, dacă n'ar asculta porunca minții ochii, mâinile ori picioarele nevrând să împlinească lucrul ce li s'a dat dela natură? De bună seamă unul ca acesta s'ar destrama. Așa sar destrama și statul, dacă ochii mâinile, toate membrele lui, toți cetățenii lui n'ar mai vrea să muncească împreună în pace și în bună înțelegere — fiecare la locul său — în viața de stat

Cel ce a dat apostoli credincioși Regelui ceriului, va da sfetnici credincioși și luminați și copilului Rege care poartă numela fainic al lui Mihai Viteazul, înălul descălecător în Ardeal. Să ne rugăm bine pentru Maiestatea Sa Regele nostru Mihai I, pentruca Domnul Dumnezeu să-l facă vas ales al propășirii pașnice a Țării, să-i dea Lui vitejia lui Mihai Viteazul, iubirea de biserică a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, înțelepciunea și spiritul de jertfă ale gloriosului și Marelui Său bunice, regele de pie memorie Ferdinand I.

Astăzi se împreună cântarea îngerească dela ieslea din Vifleem cu cântarea nevinovaților voștri copii, cari umplu casele voastre cu glasul lor îngerec preamărind pe noul născut al Hristos. Acești copii vor fi mâne soldați și lucrătorii în ogorul dobândit din dragostea de neam a Regelui Ferdinand I și stăpânit astăzi de Regele Mihai I. Doamne ascultă această împreunare a corului îngerec din cer și de pe pământ și fă ca acești mici copii să devie la vremea sa supuși credincioși ai Regelui lor Mihai II Isuse Hristoase, care ai zis: „lăsați copiii să vină la mine, că a unora ca acestora este împărăția ceriurilor“, deschide în ziua nașterii Tale împărăția ceriurilor copiilor noștri și copilului Rege în fruntea lor și fă din ei bucuria părinților și a Țării, ca rai pământesc să fie pentru ei grădina aceasta, pe care dreapta ta a sădit-o: România noastră! Să încredințăm pe copilul Rege și pe copiii noștri în paza și îngrijirea lu Dumnezeu, care singur îl poate ocroti împotriva duhului răutății, ce umblă să otrăvească sufletele.

Nu-i destul să învățăm copiii rugăciuni și cântări sfinte, nu-i destul să-i trimitem în haine de sărbătoare la sfânta biserică. Trebuie să-i învățăm și cum să trăiască alevea după poruncile lui Hristos, că să fie buni și să umble în căile Domnului. Ași vrea ca *Bunătaea* să se facă stăpână peste inimile copiilor de azi, cetățenii de mâne.

În ziua Nașterii Domnului: praznicul păcii și bunăvoinții între oameni rogu-vă pe voi fiii mei, cu cuvintele apostolului în numele Domnului nostru Isus Hristos „ca toți aceeaș să vorbiți și să nu fie între voi desbinări, ci să fiți înfrățiți în duh și în cugete“ (I Cor. I; 10).

(Din pastorala P. S. eptscovului Roman al Orăzii)

III

„În numele lui Isus, tot genunchele să se piece, ale celor cerești și ale celor pământesc.“ — ne spune apostolul Pavel în scrisoarea sa către Filipeni (I, 5), și tot după cuvântul acestui Apostol: „Domn este Isus Hristos întru mărirea lui Dumnezeu-Tatăl“.

Tălmăcind acest cuvânt al Apostolului, sub plecarea genunchelor înțelegem și plecarea inimii spre fapte bune.

Cel păcătos, cel lipsit de bunul simț nu-și pleacă nici genunchele, dar nici urechea ca să audă glasul de suferințe.

Și către aceștia ne îndreptăm și-i chemăm azi și pe ei să-și plece genunchele și inima în ziua nașterii Domnului și să cânte și ei cu creștinii adevărați: „Hristos se naște, măriți-L“. Cerurile spun mărirea Lui o vestește tării — o vestește dragostea nemărginită ce s'a revărsat asupra neamului omenesc, atunci când pe pământ a venit Fiul lui Dumnezeu, luând trup omenesc, înfășat în scutece sărăcăcioase și culcat în iesle de dobitoace, ca să ne spună în moduli cel mai lămurit, că nu în scutece de mătăasă, nici în palatele crăești sălășluește adevărata fericire ci în bogăția inimii și în curățenia sufletului oamenilor.

Din bogăția aceasta a inimii, ne-a împărțit și nouă Fiul lui Dumnezeu, toate darurile cerești, cari fac desăvârșirea, ne-a lăsat moștenire învățăturile Sale cele curate și mult grăitoare, pe urma cărora, ne întocmim viața noastră de creștini adevărați.

Inimile voastre să tresară azi de bucurie la glasul îngerec „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire“. Apropiati-vă cu evlavie, cu smerenia sufletului vostru de lăcașul ieslelor din Vifleem, de unde „a răsărit soarele dreptății și lumina cunoștinței“.

Să ne însulețim deci tot mai mult de Domnul Hristos, să-l îmbrățișăm în sufletul nostru și să-l facem loc în casele și colibile noastre, în sufletele și inimile noastre și să-l rugăm să nu se despartă de noi până la răsufierea noastră cea din urmă. Să ne încordăm puterile, ca să cadă de pe ochii noștri pă-

iangenul, care nu ne lasă să vedem binefacerile razelor luminei și căldura care o răspândesc învățăturile lui Isus cele vecinice și neînșelătoare.

Pe apostolii minciunii plățiți cu bani grei de străini să nu lăsați să intre în casele voastre, iar învățăturile lor rătăcite să vă găsească gata, de a le alunga din suflet, ca pe otrava care ucide, și atunci darul Domnului nostru Isus Hristos va fi cu voi cu toți în toate zilele vieții voastre și va fi înger pazător în drumul vieții în veci.

(Din pastorala P. S. episcopul Nicolae al Clujului).

No. 444 | 1927.

Notificarea oficială.

Pentru orientarea celor ce ar dori să exercite profesiunea de apărător în cauzele ce vor veni în judecarea instanțelor disciplinare și judecătorești ale bisericii ort. române, în privința apărătorilor, regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și judecătorești ale bisericii ort. române cuprinde următoarele dispoziții:

Art. 213. Persoanele date în judecata instanțelor bisericești, vor putea fi asistate de apărători.

Art. 214. Apărătorii se vor lua dintre clericii licențiați și doctorii în teologie, cu o vechime de cel puțin 5 ani de la obținerea titlului de licențiat

Art. 215. Persoanele, cari vor voi să exercite profesiunea de apărător, vor face declarație în scris, însoțite de acte în regulă, din cari să se vadă că întrunesc condițiile de a fi apărător.

Art. 216. Aceasta declarație se va face la Chiriarhul respectiv, care o va de comisiunilor respective.

Art. 217. La Mitropoliile din București, Iași și Sibiu, se va institui câte-o comisiune compusă din profesorul de drept canonic dela facultatea sau dela Academia de teologia locală, sau din cuprinsul Mitropoliei, presedintele Consistorului spiritual mitropolitan și cel mai vechiu apărător din cuprinsul Mitropoliei.

Această comisiune va examina titlurile și găsind, că petiționarii întrunesc condițiunile cerute, va comunica Chiriarhului spre știință și aprobare.

Art. 218. Aceiași comisiune va revizui toate autorizațiile de apărător date până acum, fără de cari nu vor putea exercita dreptul de apărător.

Art. 219. La fiecare Eparhie va fi un tablou de numele și pronumele tuturor apărătorilor din țară.

Art. 221. Fiecare apărător înscris în tablou, va plăti comisiunii o taxă de 1500 Lei, în care va intra și plata cărții de legitimație.

Art. 222. Nu vor putea fi apărători persoanele, cari deși întrunesc celelalte condițiuni, vor fi fost condamnate în vre-unul din cazurile prevăzute de legile civile, ce atrag după sine pierderea dreptului de apărător.

Consistorul mitropolitan.

Cum trăesc oare Românii din Ungaria?

Știrile ce ne vin de peste hotare, din țara ungurească, despre frații noștri rămași acolo sunt foarte puține și nelămurite, încât nu ne putem face o icoană limpede despre soarta lor. Și aceasta din pricina că Ungurii își păzesc granițele să nu poată trece la noi nici un svon dela frații noștri de acolo.

Știm că au rămas sub stăpânirea ungurească vre-o 200 mii de Români. Am aflat că n'au nici o școală românească. Pe ulițele satelor este oprită vorba românească. Bisericiile românești sunt controlate de jandarmi. Preoții români câți au mai rămas n'au drept să țină legătură cu poporul. Iar dacă se întâmplă să rămână o parohie vacantă statul nu le dă slobozenie să-și aducă alt preot. Nici nu au de unde, deoarece pe cei dela noi nu îi lasă să intre în țara lor, iar acolo nu mai au oameni, cari să se facă preoți. De dascăli români nici urmă nu este pe acolo. De vr-eo gazetă românească nici pomeneală. Bletii oameni trăesc și mor ca dobitoacele. Se vede că statul vrea să stârpească cu totul „vieța netrebnică“ a Românilor.

De altă parte noi ne sbatem în ruptul capului să ne apărăm drepturile noastre, câștigate cu jertfe de sânge, în fața lumii întregi. Ne purtăm cu Ungurii și eu toți străinii din România domnește. Le dăm drepturi întocmai ca și ale noastre. Au libertate să facă ce vreau, să-și vorbească limba, și să trăiască cum vreau ei. Statul nostru le ajută bisericiile cu milioane, le-a dat pământ ca și țaranilor români, le-a dat școale ungurești cu dascăli unguri, plățiți de statul românesc; astăzi Ungurii din România au cu 500 de școale mai multe decum aveau sub stăpânirea ungurească. Iar gazete au mai multe decum avem noi Români în Ardeal.

Și tot ei sunt de cătră pădure Strigă în lumea largă că le am furat drepturile că țara noastră este sălbatică și lor îi s'ar cuveni să fie stăpâni aici.

E curat povestea mielului cu lupo. Falsificatorii de bsnenote dela Budapesta ar face bine să-și mrture întâi în casa lor, să scoată întâi bârna din ochiul lor înainte de a vedea paiful din ochiul altora. Românul este îngăduitor, răbduriu și iertător, dar și răbdarea lui are un capăt. Uciorul merge la fântână numai până ce se sparge.

Dr. C. S.

INFORMAȚIUNI.

Urare

Când pășim pe pragul anului 1928, dorim iubitorilor noștri colaboratori și cititori, anul nou cu bine și cu spor la muncă, urmată de fapte creștinești și mulțumire sufletească.

Recunoașterea bapțiștilor. La încheierea acestui număr aflăm că guvernul nostru ar fi recunoscut pe bapțiști, acceptând decizia guvernului maghiar din anul 1905 Știrea aceasta adusă de ziarul „Dimineața” în numărul din 30 Dec. 1927, o primim cu toată rezerva ca urii cari am luptat împotriva recunoașterii bapțiștilor. E bine să se știe că chiar dacă bapțiștii sunt recunoscuți, — ei nu pot dobândi personalitate juridică de drept public și nu pot dobândi averi în mod nelimitat. Ca iubitorii de biserică nu ne rămâne decât să ne apărăm cu toată energia împotriva impostorilor bapțiști, cari sunt recunoscuți pentru a se bate ca orbii în adunările lor, precum s'au bătut în mai multe adunări și mai pe urmă în comuna Șomoșcheș, jud. Arad, — făcând adevărat spectacol.

Lucrările P. Sf. Sale Episcopului nostru. Presa noastră bisericească a înregistrat cu vie bucurie apariția lucrărilor de literatură bisericească ale P. Sf. nostru episcop Grigorie. P. Sf. Sa a tipărit predici pentru toate Duminicile și sărbătorile anului bisericesc; a publicat predici funebre și asupra Sfințelor taine. Aproape două sute predici a tipărit P. S. Sa până acum. A scris 40 cuvântări împotriva sectelor, a publicat: Noua Călăuză pentru cunoșterea și combaterea sectelor și altele. Aceste lucrări se cer de preoți noștri din toate părțile țării. Acum, la începutul unui nou an recomandăm preoților noștri din eparhie cu multă insistență să și procure lucrările de mai sus în interesul lor. P. Sf. Sa prin ordine circulare a recomandat cărți de difuziți autori, cari cărți împreună cu cele scrise de P. Sf. Sa, — trebuie să se afle în biblioteca fiecărui preot.

Posta administrației.

Abonații folii „Biserica și școala” sunt rugați să și achite fără amânarea eventualele restante și să ne trimită abonamentul pe anul 1928; iar Epitropiile parohiale să ne remită cât mai urgent calendarele rămase nevândute.

No. 601/1927.

Concurs

În conformitate cu dispozițiunile Ven. consiliu eparhial ort. rom. din Arad. No. 5309/1927 prin aceasta să publică concurs, pentru întregirea parohiei Târnava cu filiala Vața de Jos (jud. Hunedoara) protopopiatul Halmagiului cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala” pe lângă următoarele condițiuni și emolumente.

1). Parochia e de clasa II-a.

2). *Venitele parohiei sunt:* a, Întregirea dotației cu ajutorul de Stat, pentru care parochia nu ia nici-o răspundere, b, Birul parohial, 20 litre cucuruz sfărmat adus la casa preotului dela toată familia atât, din matra Târnava cât și din filia Vața de Jos c, Ștoalele legale conform normativului consiliului eparhial. d, casa parohială nici în matra nici în filie nu leste.

Dările publice după venitele parohiei preoțești le va solvi parohul.

Alesul paroh, e îndatorat să predice regulat în sf. biserică și să catehizeze în școala primară din matra ori filie unde va locui: Se observează că în filia Vața de Jos sunt stabilimente de băi gara C. F. R. din loc.

Doritorii de a compete la aceasta parohie sunt poftiți ca recursurile lor instruite conform Reg. pentru parohii în vigoare, cu toate documentele prescrise și cu atestat de servicii la caz că sunt din alta dieceză cu literile dimisionale, și învoirea pre înaltă a Prea Sfințitului Episcop al Aradului, să le srbstearnă adresate consiliului parohial din Târnava Vața de Jos la oficiul protopopesc rom. ort. din Halmagiu în termenul de mai sus.

Să observează că în lipsa de recurenți de clasa a II-a se admit și cei cu cvalificație de clasa a III-a Consiliul parohial din Vața de Jos. „Târnava”

În înțelegere cu.

Cornel Lazăr
protopop Halmaj.

3—3

Cetiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA

Censurat: Prefectura Județului.